

FOGLALAT: Magyar- és Erdélyország (Nopcsa Elek eskütéte Bécsben; a kassai sz. Orsolya szüzeinek ünnepe; n. szebeni orsz. ülések; az ágos. vallásu gyülekezet czáfolata a Hírnök ellen; Barra Gábor †; pesti rablócsin; különféle: Vácson az utczakoldulást megszüntetik, a zágrábi irlalmas szerzet munkálatai, 's a t.; agarászat ügyében; kam. tud.; 's a t.) Ausztria (Zófia ó cs. fhsége betegsége.) Portugália (az ország belviszonyai 's nép elalja-sulta; 's a t.) Spanyolország (zajos jelenetek a cortesben; a választatot legnagyobb ingerültséggel vitatják; Olozaga dühös szónoklata; hírek a harcmez-zőrül; 's a t.) Angli. (Bulwer 's O'Connell beszédel Burdett 's a tory aláírat ellen; a háztartási költségjegyzék további vitatása; Brougham 's Melbourne ösz-szezőrdülnek; politikai gyűlések; 's a t. Franciaország (elfogatások új merény miatt a király élete ellen; a kamrák megnyitva 's az akkor mondott kir. trón-beszéd 's a t.) Németország. Belgium. Görögország. Eleggír. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizálás.

MAGYAR ÉS ERDÉLYORSZÁG.

F. hó 21kén Nopcsa Elek újonnan kinevezett kir. erdélyi udv. kancellár letévén esküjét ó cs. 's ap. kir. fősége kezeibe Bécsben, Colloredo-Mannsfeld hg cs. kir. első főudvarmester által szokott ünnepélyel az erd. kir. udv. kancelláriában valamennyi tisztviselőnek mint előjáró bemutatatték.

Sz. Orsolya kassai szüzei is megünneplék nov. 26kán szerzetjök alapítottása 3dik századát kitünő fényel. Fenesi György egykori egr. püspök telepíté ide az első szüzeket a pozsonyi zárdából 1667ben, 's Eleonora Augustia fejedelmasszony kegyessége építé a házat és zárdát is a nőnembeli magzatok neveltesire. Azóta 22-ezernél több lány a városbul 's környékbul részesült itt nevelésben. Boldog, kinek nemes tettei illy későn is áldást árasztanak az emberiségre!

Czáfolat: A „Hírnök“ 11ik számában, f. é. aug. Sikan fonákul közölt hírt a Dunán inneni evang. gyülekezet Pozsonyban jul. 25ikén tartott kerületi egyházi gyűlésének némely határozatiról, lényegesen e' szerint kérjük igazítani: hogy az ott szóba hozott „gyülekezetek rendezése,“ vagy, mint a Hírnök mondja, „Consistoriumoké,“ köz gyülekezeti határozat következtében a négy superintendens mult évi sept. 1sején tartott gyűlésbul, mely a gyülekezetek czélszerűbb rendezését, valamint szinte a consistoriumokét is tervalakban véleményadásul az illető négy superintendens-hoz utasítá, csupán a f. é. sept. 3ikán tartott köz egyházi gyűlekezethöz benyújtatni rendelt véleményadásra értendő az érintett superintendens részéről. E' szerint tehát az akkori elnök ur közölt határozatát, 's a fő felügyelő ugynevezett rendelkezést, mely csupán közönséges egybehívó levél az évenkénti közgyűlekezetre, egyedül a főnembeli nyilatkozathoz szükség alkalmaztatni, 's a' szerint érteni. F. évi sept. 3án 's köv. napjain a magyarországi négy ágostai superintendensnek Pesten tartott gyülekezeti ülésébül. — Ofn. Zeit.

N. Szeben: Dec. 15iki ülésben, az országgyűlési tanácskozás siettetése végett rendszeres küldöttség bizatot meg a 2dik kir. előterjesztvény következtében leküldött 's már régen felolvastatott 1811ki törvényekkel elégeles megfontolására. Mely is még azon ülésben neveztetvén ki, következő személyekbul áll, u. m. a' főtisztek közül: gr. Nemes János 's gr. Bethlen Pál; a' kir. hivatalosak közül: Horváth István 's b. Kemény Domokos; megyei követei közül: Torma József 's Zeyk Dániel, székely székek követei közül: Bialis Ferenc 's Gálfalvi Imre; szász székek követei közül: Regius János 's Köhler Friderik; városi követei közül: Gyergyai Ferenc 's Lu. án István. A' közelebbi országos ülésre a' sérelmeket rendbeszedő biztosság munkálata jólvételét tűzék ki.

Kolozsvárott Bánatos részvétet támaszta Barra Gábor nak dec. 17kén, sorvasztó tüdővész következtébül élte 36ik évében történt halála. Miután az elhunyt a' természetül nyert szép művészeti ajándékot Német- Francia- 's Angolországi utzásiban nyert tapasztalásával gazdagítá, hazájába visszatérve, új életet önte az eddig Erdélyben parlagul hevert szép művészet mezejere. Visszatekintvén az ó rövid munkássági pályájára (a' közelebb lefolyt hatévre) valamint egy felől örömmel szemlélhetni azok alatt a' jó izletű szép nyomtatás előhaladását, 's a' köremetszés és nyomásnak Erdélyben általa lett első megkezdését, 's ezek által a' sok szép nyomtatásu hasznos könyvek, 's hazafiak köre nyomott képei közü a' bocsáttatását, úgy másfelől minden előhaladás baráti fájlaljak e' közzjóra született férfiu munkás élte véletlen elhunytát. A' néhai nem régen felállított papiros- és szép műkereskedéssel is új életet önte az eddig itt honilag kevéssé ismért áruk körébe 's jó izletével a' szép művek közterjedelmét hatósan elősegíté. Nem csuda, ha ellakaritátásán minden rangu 's vallásu részvevő közönség ez alkalommal is a' közvélemény érdemjuttalmazó ítéletét jelenté ki. Béke hamvainak.

Különféle: Buzdulva hazánk több városa jeles példájától, Vác is új ösvényt nyitá meg a' szegénység enyhítésére, egyszersmind járáskelés kellemetlenségétül fölszabadítván a' hálálkodó bókölást nem szeretőket. Közakarattal rendelé ugyanis az említett ns város, hogy mindjárt a' most beköszöntő, újévkor 30 való krajczárral, 's azon tul tetszés szerint, kiki fölmenthesse magát az annyira izetlen új évi hálálkodásoktul. Az adakozók nevei nyomtatásban fognak megjelenni, a' begyülemelő pénzmennyiség pedig a' botránykozató utczakoldulást megszüntetésére fordítatni. — Dec. közepén Kulpa folyamon Brest 's Goricza közt másfélórányira Petrinia fölött egy 750 zsák buzával terhelt hajó elsülyedt. — A' zágrábi irlalmas barátok hasznos szerzete a' mult katonai évben (1836iki nov. 1jétül 1837iki oct. utóljaig) 725 beteget ápolat minden vallás-különbség nélkül; jelesül 524 férfit 's 201 némbert; 679 katólikust; 18 görögöt; 23 protestanst; 's 6 zsidót. Ezek közül csak 90 halt meg, kik közé még 16 félholtan ápolásra hozott is számítandó. —

Pest városa közönsége figyelmét 's részvétét mult napokban egy szomorú 's vakmerő eset foglalatokodtatá. Folyó dec 13.

ugyanis esti 6 óraker egy posztókereskedő váczi utcai boltjában maga is jelen levén parancsolta inasának 17½ évü Fónod Lajosnak, (ki Fónod János neszemlyi prédikátor fia) hogy a' boltajtókat bezárván, a' kulcsokat köpönyegjével együtt vigye haza. Az említett inas a' boltajtókat bezárván, a' kulcsokkal 's köpönyeggel haza felé indult 's utjában egy gyógyszerárba, a' legény számára, annak meghagyta szerinti theért 's ezen kívül csizmazájához a' maga csizmáért betért, 's ezeket is magához vevén, midőn egy setét szük-utczán mint legrövidebb szokott útján semmitől nem tartva halad, szállásától majd csak 30 v. 40 lépésnyire valamely, hihetőleg már akkor utána ott leskedő egy vagy több gonosztévő kövekkel fejét beszaggatá, mi miatt az inas ájulva földre rogyott. A' gonosztévő a' kulcsokat 's köpönyeget magához vevén azonnal a' bolt-hoz sieté. Azonban a' bolt szomszédja, 6 óraker kifüggesztett üveges mutató-szekrényét, mint ó is már haza készülébe akarván vinni, látja hogy a' szomszéd bolt lakatit valamely málhász v. teherhordó (Trager) nyitogatja, egy másik ember pedig köpönyegben nem messzi áll hozzá, rákiált: mit akarsz? a' boltnyitó: ez az Ur, mutatván a' köpönyeges emberre, parancsolta ugymond, hogy, mivelkezei fáznak, nyissam meg a' lakatokat. E' szavakra a' köpönyeges ember dühösen a' boltnyítóhoz ugorván a' kulcsokat kezébül kiragadvá, futásnak eredt. A' városi előjáróság a' gonosztévők kinyomoztatásukban foglalatos. Mi a' szegény földre sújtott inast illeti: az, elájulva vérebén élet halál közü fetrengé az utczaközepén honnan a' sz. Rókuszi polgar-kórházba kivetvén, ott vérbeázott ruháji helyett tisztába öltözteték ó 's tüstint gondos ápolás 's gyógyítás alá vevék Két első nap inkább holtelevon volt, 3. napon megszólalt, 4dik napon azaz dec. 17. nyelve nagy fájdalommal panaszkodék 's annak következtében tett vizsgálatkor észre leheté venni: hogy, szegény! kinjában nyelvét összerágtá, 's három felső foga is elől ki van törve.

A' dec. társasági agarászat az arra rendelt napokban a' legszebb móddal ment végbe. Az idő különös kedvezése mellett valódi élvezetet nyújtott az a' férfias szenvedéllyel megjelenőknek, 's bár ha a' részvényesek számához képest nem igen sokan, de minden esetre ezen egyesületnek lelkes baráti 's úgy szólván alapítói egy keltől kivéve mindnyájan részesültek ezen igazán nemzeti mulatságban, 's újra reményt nyujtának annak további fenmaradására, annyival inkább, mivel tanácskozásaikban, több a' társaságot közelebből illető tárgyra nézve, mindenkor a' már több ízben kifejtett nemesb czélt szem előtt tartva, határozások tétettek, 's egyszersmind többen, kik eddig nem voltak, részvényesekül fölvetettek. Tapasztalván továbbá a' társaság az oct. társ. agarászatnak, gazdasági tekintetnél fogva, — a' dec. és januáriusnak pedig kivált a' távol vidékiekre nézve az alkalmatlan idő léte miatt, többszöri nem sikerülését, jónak látta csupán két társ. agarászatot megállapítani; a' nov. pesti vásár-utáni hétfőt t. i. és a' februáriusit, oly különbséggel, hogy ezután mind egyik három nap tartand. Hogy pedig érdekelt ezen társ. agarászatnak annál inkább nevelje, 's ez által az egyesület terjedését, minél számosab tagjelg-jelenésénél fogva eszközölje, szóval, a' kitűzött czélhoz minél inkább közelítsen az egyesület, több más beküldött derjeon kívül, a' köpönyegtárból, a' legjobb agará egy izletes ezüst serleget (billikom) készíttetni rendelt; mely el is készülvén a' jövő februárius társ. agarászaton más díjakkal együtt kitétetik elnyeretésül. Minthogy azonban csak részvényes tag futtathatja agarát, 's így csak azé nyerhet díjakat, ezennel tisztelettel felszólítatnak mind azok, kik ezen társ. agarászatban mint tagok részt venni kívánnak, sziveskednének a' legközelebbi már részvényes tagnak a' 10 p. f. részvényt nevek felírása mellett lefizetni, 's egyszersmind a' febr. 14. 15. 's 16án J. Kocséri pusztán tartandó társ. agarászaton megjelenni.

A' m. kir. udv. kamra Tarnay Lászlót a' n. kikindai kamrai biztossághoz tollvivővé, 's Jaeger József ó. ólyoni kasznárt ugyanott ideigl. tisztartóvá alkalmazá.

A U S Z T R I A.

Ó cs. fhsége Zófia, Ferencz Károly cs. fhg fons. neje f. h. 18án este erős lázborzongást kapván, arcán orbáncz mutatkozék, mi a' lázzal együtt dec. 20ig folyvást növekvék. Dec. 21iki orvosi hirdetmény szerint ó cs. fhségét. 20kán ismét erős láz látogatá meg, 's az orbáncz kifejlése még folyton növekedék; az éjt azonban nyugalmasbulttá, 's állapotj-t általánosan valamivel javultnak mondhatni.

További orvosi hírlemények szerint dec. 21ikén az orbáncz kifejlése ó cs. fhségének egész fejét elfoglala, folyvást mérsékelt lázborzongás közt, mi este erősbült 's késő éjig tartott, midőn aztán néhány órányi erősítő alom következték be. Reggel kevés változást leheté látni a' fons. betegen. 22ikén az orbáncz még inkább kiterjedt 's a' láb is növekvék; 23ikán 's 24ikén pedig jóltevé tartós iznanat következtében valamint a' láb ugy az orbáncz is szemlatomást gyöngült 's tünedezni kezdé, mi jó fordulatot reményllet.

P O R T U G A L I A.

Lissaboni levelezők Portugália belviszonyirul ezt írja: Az, mit tulajdonképen népnek szoktak nevezni Portugáliában, már pusztá üres szóvá fajult 's viszhang nélkülszójátékká; a portugál nép, mostani helyzetében csupán lélektelen test, mely nem cselekszik, nem gondol, nem reményl, nem ohajt 's nem bizik; szóval oly fabáb,

mellyet ide 's oda toltatni, anélkül hogy érzékenysége legkisebb jelét mutatná. Ebből is hasonlíthatni azt, melly a legkisebb kemény szóra lába közé szorítja farkát 's fulbillentve hallgat ura parancsira. Ez állítás 1820 óta igen sokszor bebizonyult már. Térjünk vissza azon időszakra, mellyben a legelső lökést kapá Portugáliában a királyság, 's látni fogjuk, hogy azon tett-kben a néptömeg teljességgel nem részesült; az 1820iki alkotmányt csupán néhány föllengősdi létesíté katonaság segélyével, melly minden aron szabadulni akart az angoloktól. 1823ban a katonák erejével, halomra dönték az alkotmányt, 's a nép éljent harsoga, mint akkor tevő, midőn azt egy év előtt létesíték. 1826ban d. Pedro chartája jelent meg, 's a nép békén elfogadá azt 's 1828ban ismét azzal is megelégtült, midőn Miguel új rendszert alapítá. Öt év múlva visszatért Pedro, a chartát helyre állítá 's a nép — bókolt előtte, 1836ban pedig annak megsemmisítését tűré el. 'S így történt a mult novemberi éretlen lázadással is; a nép nem ellenzé azt, hanem ma az alkotmány, 's holnap a charta mellett esküvék, mikép azt néhány kőbor katona vagy hatalomgyakorló parancsolni épen jonak itélte. Ha a portugál nemzet bármelly színű akaratot nyilvánít ezalkalomkor, bizonyosan azonnal megszűnik vala az országos inség; de így naponkint nyomasztóbb állapotba süllyed a haza, mivel a királynők nem lehet bizalmas szenvedő szellemű népéhez, 's ez viszont valamint egészenleketlen, úgy a viszonyos bizalmat sem ismeri. Ezeket elmondván be kell zárnom iratomat, mert valami fővárosunkban, úgy a tartományokban is olly tökéletes hirmeddség uralkodik, hogy legjobb akarattal is bajoson lehetne valamit kiszemelni, mi csak legalább valamennyire képes volna figyelmet gerjeszteni. — Szegény gyámoltalan új minisiterink mindenkép törekszenek az általános pénzapiyon segitni, de erőködésiket még mindeddig semmi siker nem jutalmazá. Ez inség annyira növekvék már, hogy Remachido csapatának fékezésire sem tudnak költségvetést fölhajászni.

S P A N Y O L O R S Z Á G .

Madrid, dec. 6kán: E' szép szavak: Béke, rend, egyes-ség! olly hamar elhangzának, mikép föladatul a' cortes elé terjesztettek. A' tusa dühösben megújult mint valaha, 's alig hívök, hogy a' választóirat 3ik cikkének elfogadásával a' francziakkali együttmunkálat esiklandós kérdését határozottan eldöntök, 's a' 6ik cikk-nél (a' béke gyors helyreállítása iránt), Sancho követ ismét elbekeríté azt, állítván, miszerint Martinez de la Rosa Calatrava minisiter-ségít terhelé az ország mostani siralmas állapotjával, mivel akkor a' már határszálen álló 10 ezer francziát a' la granjai történetek következtében visszavoná a' tuillériák kormánya. Ezt czáflólag így szóla Sancho: „Böcsületemre esküszöm, miszerint Alava tábornok egy sürgönyét látám, mellyben jelenti, hogy aug. 12én (1836) Ausztria, Poroszország 's Russzia követei, megjelenvén a' francziák királyánál, ellenzé a' szándékolt katonaság-szállítást a' spanyol királyné gyámolítására, mivel illető fejedelmek ehez soha nem adhatnák egyezésüket. Még azon este parancsot kapott a' franczia minisiterelnök azon hadsereg tüsténti elosztására. Ez, meggyalázatva látván magát Spanyolország előtt, azonnal elbocsáttatást sürgeté, melly léptét ismétlé, midőn 13kán az elosztató parancs csakugyan kiadaték. 17kén végre összeállott: z új minisiter-ség, 's az nap este érkezék Parisba a' la granjai történetek híre. Ebből tehát kiviláglik, miszerint a' fölosztató parancs a' la granjai zendület tudása előtt indult ki Parisból, 's hogy azt csupán a' három éjszakai hatalmasságnak kell tulajdonítani. — Alava tábornok sürgönyének valódiságát nem szándékunk ugyan nyitni kétségbe vonni, de azon körülmény mégis minden esetre igen föltűnő, hogy Malé gr. világosan jelenté a' kamrában, miszerint az éristett seregföl-oszlatás épen nem idegen ellenmondás következtében történt. Zaradékul Sancho az együttmunkálat mellett nyilatkozék, hogy végre béke malasztja gyógyíthassa meg a' haza mély sebeit. „Nincs falu, mondá, nincs ház, mellynek lakosi egymás ellen nem dühöngtenek; négy év ó a' mindenki tört tart kezében.“ — Barrio Ayuso, Isturiz alatt jogminister, erre azt válaszolá, hogy aug. 12kén a' malagai gyilkolásokat 's alkotmány-kikiáltást már ált. lányosan tudák a' tartományokban. — Valóban kár, hogy itt vége nem szakadt a' vitatásnak. Martinez de la Rosa ugyanis fölkelvé, ismét a' la granjai történeteket okozá 's erősen állítá, hogy csupán azok következtében oszlott el a' franczia segédsereg és szűnt meg azon kormány együttmunkálati szándéka. Most, mondá végzetül, itt a' pillanat, mellyben szükség, hogy Spanyolország követelje jogait, most, midőn a' kormány a' nemzet akarattal, hadsereg engedelmességét 's győzelem repkényit nyújthatja kezességül.“ — Most Olozaga állott föl, 's félre tevén a' józan mér-éklet álarczát, dühös szónoklatban minden epéjét kiömleszté, mit az erényes férfi elfogultlan önvédelme támasztá benne. A' hosszú beszéd kurta tartalma abból állott, hogy mind azon inséget, mi a' nemzetet nyomja, csupán Martinez de la Rosa okozá. Tudatlanság, roszakarat, kegyetlenség, legesekélyebb jelentésű volt azon számos ocsmányságbul, miket ráruházni nem állott az ádázkodó szónok. Az ártatlan, gyámoltalan oltár előtt meggyilkolt Isten szolgáinak árnyékát idézé megjelenésre, mint áldozatit a' legerényesb minisiter politikájának, azon férfi, kit leginkább borzaszthatna megjelenésük. Kitterhel az ontott vér? Kit Donadieu 's Quesada halála? Azokat, kik parancsolák a' vérontást, midőn a' nemzet kívánatit erőszakosan elnyomni törekvének.“ (Iszonyu tet-szés a' karzatokon összetolult nép közt.) Helyülve állott föl ezután Mon és szava egész óriási erejével dörgé: „A' biztosság iszonyu helyzetben van; békeszerzés volt czélja a' választóíráttal, 's most

a' legártatlanabb szót is megmérgezik; békéről szólnak 's háborgás szövétnékét lobogtatják. (Rendkívüli tetszés a' teremben 's szószé-ken.) Képviselői nemzetünknek! ez e' rendeltetések? — A' követek nagyobb része fölugrott helyéről 's egyhangulag kiáltá: „Nem, nem: békeszerzés czélunk.“ Hasonló zaj támadt a' magasztatokon, az ellenpárt pedig dühösen ordita: „Rendre!“ 's majd durva küledéssé vált a' békes tanácskozás. Végre leihallan zajgas közt, az elnök elosztá a' gyűlést.

Ujabb madridi levelek szerint dec. 7rül, a' kamrai biztosságban még folyvást igen élénkül vitatják a' választóíráttal egyes czikkeit. Személyességek napirenden látszanak lenni, 's Martinez de la Rosa sem igen szólhat kiméletrül. E' körülmény igen meghűsítja azon szép reményeket, mik táplalatára mindenki jogosítva véle magát, midőn olly mérsékelt elvű férfiakul látá elfoglaltatni a' követkamrai ülések nagyobb részét. A' miniserváltozási hírek naponkint inkább látszanak hitelre kapni, 's a' szüntelen gyáva minisiter-ség maga is minden perczen várja megbukását. Perez, a' belminisiter, már nem is mutatkozik az ülésekben, a' hadminisiter, Ramonet, pedig elbocsáttatását sürgeti, mivel a' tábornokok már nem is heder tnek a' központi kormány parancsira, hadmunkálatokhoz nyulást pedig a' tökéletes pénzhány lehetlenné teszi. Hir szerint Cordova 's Toreno megérkezte után azonnal új minisiter-ség alakuland. A' madridi új választások dec. 8kán fogtak megkezdetni. Általános hiedelem, miszerint a' választások többnyire mérsékelpártiakra fognak esni, bizonyítják ezt a' választások Cadixban, hol Isturiz, Galiano, Narvaez követek, Rivas, Martinez de la Rosa, Muraflores, San Lorenzo pedig tanácsosok lettek. A' valenciai, barcelonai 's murciai követek nagy karaván kíséretében dec. 6kán végre szerencsésen Madridba érkeztek. A' számos guerilla csapat dulakodási miatt minden utazó érkezett Andalusziából diadalnak kénytelenek tekinteni a' fővá-as lakosi. — Narvaez tábornokot hatalmas tartalék sereggel föllítésre bizá meg a' kormány.

Harcmezőről érkezett hir szerint, Espartero dec. 4kén elhagyván Pamplonát, Ebro folyam felé nyomult, Ulibari tábornokot Pamplonában marasztalva. Dec. 10kén Vitoria-ba hírlék érkezendők Esparterot, honnan annak következtében valamennyi a' mult augusztusi véres jelenetben munkásan részesült személy megszökött. Espartero e' mozdulattal, mint lászik, azt akarja eszközölni, hogy a' lázadóknak hírlék Madridra rohanás szándékát közszíriül őrszemmel tarthassa. Más levelek szerint azonban az egész hadfordulat czélja csak élelem- 's hadiszerezéssel ellátni Pamplonát.

Dec. 7kén San Sebastianban az angol segédsereg csakugyan végkép szétszözlött, 's most minden segítség nélkül legnagyobb inséggel küzd. — A' trónkövetelő magához hívá Gomezt 's hir szerint parancsnoksággal szándéka őt fölruházni. — Espartero dec. 9kén Logronno-ba érkezék.

A N G L I A .

Az előbbi számunkban említett föltűnő alsóházi jelenet 's O'Brien indítványának elfogadtatása után, mit a' szabadalmú lapok főnyes diadalnak tekintnek a' minisiter-ség részire, fölkelvén Russell J. I. nyilatkozatá, miszerint szándéka karácsontra febr. 1j-ig elhalasztását indítványozni a' háznak, 's aztán febr. 6án bévet szokás szerint megkezdetni az eddig benyújtott illyes kérelmek (28 tory, 's 35 a' minisiter-részről) sem számukra sem tartalmukra nézve nem ollyanok, hogy rendtől eltérő törvényt kívánának. (Halljuk! Halljuk!) R. Peel örvende a' minisiter e' nyilatkozatának, mivel indítvány-tételtül kiméle őt meg minden e' részbeni változtatás szándéka ellen. Buller mind e' mellett határozottan kívánta, hogy jelentett eziránti indítványt benyújthassa a' háznak, mire az egyik legközelebb napot határozá. Ezután Blewitt kelt föl 's a' tory aláíratot a' parlamenti választások megpörölésire a' ház szabadlétki sérelmének 's mi tegy fölség-bántásnak kívánta bélyegeztetni; indítványát azonban a' mozgatósi-hány miatt önkényleg visszavoná. Az e' föltűti vita, valamint az ülés kezdete, igen viharos volt, főleg m után Stanley I. pótlék-nyilatkozatát O'Brien indítványa 's Blewitt szándéka ellen, Russell szigorún rendre utasítá. A' házelnök többször megszólalt ugyan; de rendre kiáltozási siker nélkül hangzának el. Dec. 7én Evans ezredes benyújtá a' westminsteri radical-gyűlésben néhány nap előtt aláírt kérelmet litkos szavazásért, választásjog-kiterjesztésért, 's parlament-kurtításért, az elnök panaszkodék a' mult éj történetei miatt, azon megjegyzéssel, miszerint azokbul azt kénytelen következtetni, hogy nem bírja bizalmát az egész háznak; egyszersmind jelentvén sz goru eltökéltét, hogy hasonló esetek megújultára, magas hivatalát azonnal leteszi. Ezt O'Brien követé szó-lásban, fölolvastván indítványát, mire 31 szónyi többséggel hatalmaztaték föl dec. 6kán, Burdett azon tettét pedig, melly szerint mint parlament-követ magát Spottiswoode jegyzékire fölírta, különös biztosság elé kívánta terjesztetni szigorú megvizsgálás végett, mit Ed. L. Bulwer határozottan támogatott. Az egész vita hét óraig tartott; 's Bulwer ur többi közt így szólt: „Az igen tisztés baronet (Burdett) alkalmasint vissza tud még 35 évnvi időre emlékezni? Akkor, épen dec. 6án, kérelem nyujtaték e' házba egy middlesex-i követ megválasztatása ellen. Ekkor egy baronet olly törvényhatározatot hozá indítványba, hogy minden, a' parlament elé terjesztendő kérelemnek pénzgyűjtéssel előmozdítása helytelenség, 's megsértése a' parlament szabadlétkének. 'S ugyan ki hozá ezt indítványba? Az igen tisztés éjszak-viltsi követ — Burdett ur. (Hangos tetszés a' minisiteri padokon.) Egy férfiról hallék egykor regélni, ki azon föl-

tét alatt, hogy ismét megifjúljon, minden személyes azonságáról, emlékeztetül, régi barátiról, véleményiről 's hajlamásiról lemondani késznek nyilatkozzék. Az igen tisztos baronet éppen így cselekvék azon kis különbséggel, hogy önmegtágadásaért nem nyere vissza ifjuságát; (Tetszés 's kacaj.) pedig még politikai böcsületét is fölföldözé. (Halljuk!) Ezután Peel Róbertet kérdé: helyesli e hogy pártja egyes tagjai illyesmire vetemülnek? Peel hallgatott, 's mivel az elnök fölszólítására sem látszék senki e tárgyban többé szólani akarni, már szavazáshoz akart a ház kezdeni, midőn Folleyt fölkelt 's védeni törekvék Burdett hibás tettét, leginkább azt vitatván, miszerint a ház már többször tanuja volt hasonló aláíratoknak anélkül, hogy azt valaha különös sérelemnek tekintette volna. A kir. főügyvéd minden esetre törvénytelenek mondá ugyan az illyes aláíratot, bár mennyiszor történt is az már meg; de megvizsgálásul különös biztosság-nevezést szükségtelennek állította. Végre maga Burdett szólalt meg, 's Bulwer szemrehányási ellen azzal véde magát, miszerint ifjusága radical elveit meggondolatlan otrombaságnak tekinti, (e nyilatkozatára még néhány conservatív is hatalmas elcsóválta fejét, mert Francis ur már ötven éves volt, midőn folyvást közönséges szavazati jog 's éves parlament mellett buzga); beszéde többi része pedig csupán ismételt szótortaszbul állott 's durva személyességekből O'Connell ellen, 's többi közt haragos kacajra gerjeszte mindenkit azon állítással, hogy ő (Burdett) O'Connell-nél sokkal többet tón Irlandért. O'Connell igen hathatós beszéddel válaszolt, mit legsükekerültebbi egyikének mond a szabadelmü saját. Záradékol még Russell szólalt meg, 's folyvást megmaradást javasolván a választási kérelmek ügyében az eddigi rendszer mellett, szavazatra került a dolog, 's O'Brien indítványa 331 szóval 121 ellen megbukott.

Londoni lapok szerint Fr. Head helyébe Arthur ezredest nevezé ki Felső-Canada kormányzójaul a kormány, 's Gosford is nem sokára lelépend alsó-canadai magas hivataláról. — A királyné már készül a koronázáshoz, 's különös koronát csináltatott magának azok mintájára, minőket Erszébet királyné arczképein láthatni. A koronaigen kicsiny leend 's a fej hátsó részire fog illeszteni. Diszítványul körülte rózsát, bogácsot (Diszít) 's herlevelet szándék használni, mint jelképeit a három egyesült országnak, 's ezek mellett cserlevelet 's liljomot is. E koronát nyilvános ünnepélyekkor is viselend a királyné, mivel az ország koronája olly rendkívül nagy, hogy egészen vállaira esnék.

O'Brien indítványa dec. 7ikén az alsóházban, mint már említők rendkívül fölzgatá az elméket, 's alkalmul szolgál többi közt Burdettnek is epés kifakadásra a szabadelmük 's főleg O'Connell ellen; beszéde velejét már főnebb közöltük 's itt most O'Connell válasza következik, mellyel az indítvány ellen megszólalt tory tagokat megszabdala. „Az essxi igen tisztelt 's tudós követ, (Folley W.) mondá többi közt, hatalmas pártbeszédet tartott ugyan; de a fenforgó kérdést távulról sem dönté el. Ugyan igazlá e azon rossz szokást, mit a Limericki tisztos követ (O'Brien) gáncsolt? Épen nem. A tudós gentleman csupán azzal állott elő, hogy egykor én is aláírást gyűjték hasonló célra. Ezt tagadnom kell, mert szándékom vala ugyan aláírást nyitni választás elleni kérelem ügyében; de utóbb tervemül elállék 's egy fillér sem gyűlt össze. Bármint vegyék is a nyilatkozatomat, mégis őszintén megvallom, miszerint e pillanatban kísérténi szándékozom a parlamentet azíránt: valljon érez e elég unio-föntartást kívánni lehessen! A Limericki tisztos követ (O'Brien), ki ez előtt olly igen ellenzé az izgatást unio-fölbontásra, miőt bárki más, ma önkényt legbensőbb meggyőződésből jelenté, miszerint illy bánásmód folytatása mellett az irlandiak nemesak jogokért, hanem kényszerítve leendnek azon elvást eszközölni. (Kacaj az ellenzési részen.) Neveessenek csak Önök; ömlesszék ellenünk gúnyos kacajukat, ha tetszik, mintha csakugyan gyöngék volnánk saját erőnkkel kiküzdhetésire jogainknak; de emlékezzenek csak, hét millió ember — (kacaj) kacagjanak Önök tetszésük szerint; de mondom, a történet nem ismér példát arra, hogy hét millió ember, miután a rajtok elkövetett méltatlanságot érzeni kezdék, 's igazság-isméretre ébredtek, nem tudták volna kiküzdni jogikat. (Tetszés a ministeri oldalon) Az exeteri tudós követ több ügyességgel mint nyíltsággal állítá, miszerint ő ez aláíratot nem pártolná, ha tudná, hogy az protestans vállolat irlandi katolikusok ellen. De ugyan mi egyéb lehetne az tehát? Itt O'Connell a ministeri oldal tetszés-kialtási közt fölvásá az eredeti meghívást a Spottiswoode féle aláíratra, mellyben nyíltan megvallják a toryk, miszerint azért nyitják meg az aláíratot, mivel félhetők, hogy Anglia protestans választóinak kívánatit 's érzelmeit legyőzendő azon tíz vagy tizenkét irlandi képviselő szava, kiknek a parlamentben ülhetési joguk igen ingatag alapokon nyugszik. Ugyanezt tory lapok rövid kivonattal is tagadhatlanul bebizonyítá O'Connell. „Igen, szóla tovább, ez csakugyan nem egyéb, mint olly hűrcz, mellyben a protestans Angliát fölszólítják Irland katolikus képviselőinek a parlamentből kizáratásukra. Ez a valóságos tettdolog, 's nem ismér nagyobb gyalázatosságot, mint az őszinte vallástul remegve a tiszta igazságot palástolgatni. A tudós exeteri követ viszonyban állott az aláírat választmánnal: talán attól kapott parancsot arra, hogy a főnebbi tettdologot tagadja? (Halljuk!) Utzaszerte kacagna ki bennünket holnap minden ember, ha ma valaki el tudná velünk hitetni, hogy ez aláíratra semmi befolyása nem volt a valóságnak. Sokkal ravaszabak az irlandiak, hogysem illy könnyű köd-

tól elvezsítnek látásukat. Korábbi sérelmek fulánk mélyen hatának kebleikbe; de ezujabb merény élénkül maradand emlékeztetükben. (Tetszés.) Az igen tisztos baronet (Burdett) is állítá ide 's oda furesén ugrosó beszédében, mellyben mindenbül volt ugyan valami de az egészül semmi, hogy ez nem protestans aláírat, vagy összeesküvés, 's ő nagy tiszteletet 's hó barátságot visel szívében az irlandi katolikusok iránt; pár percz mulva mindazáltal már a pápista papság ellen csevegett, csak kár, hogy felejté, miszerint a kérdése aláira 1100 protestans pap jegyzé föl nevéf. (Nagy tetszés a ministeri oldalon.) Egyébiránt igen jól tudom megkülönböztetni az aláíratokat azoktól, kik azt nem cselekvék. Ismértem ezek böcsü'e ességét; de azt is tudom, miszerint amazok közt igen számosan találkoznak, kik minden kétségbe vont kérdésre nem azok belböese, hanem erszényük tartalma szerint készek válaszolni. (Halljuk!) Gyalázatosan érinték azon gyámpénzt, mellyre engem önkényleg méltatott az irlandi nemzet. Megvallom, hogy élek azzal most is folyvást, 's büszke vagyok reá. Ha az igen tisztos baronet kívánja, ám legyen; én béres hazafia vagyok Irlandnak. (Gúnyos tetszés az ellenzési padokrul.) En e példátlan helyzetben élek. Fölföldözám a legjobb ügyvédi állomást, melly Irlandban valaha létezett; fölföldözám a, midőn a katolikusok fölszabadítása szerencsésen keresztül ment, noha olly kedvező kilátásim voltak bírói magas hivatalra, mint bárkinek, ha örökre lemondok vala a politikai nehéz pályáról. (Halljuk!) S most, mivel nyugalmamat, jóvedelmemet, 's elől ptezési reményteljes kinézésimet önkényleg elutasítam magamtól, szidalmaztatni engedjem magamt minden vén hittagadóul? (Zajos tetszés a ministeri oldalrul.) Az igen tisztos baronet emlékkünkbe hozzáifjusága napjait; de e búskomor visszatekintés ifjusága dicsőségire ellentétben áll a jelenel, — 's valóban egy régi ballada e szavaira emlékeztet: „Könyörüljeteek egyszegény vén emberen.“ (Kacaj.) Vannak az életben változások, mik olly nyomoru állapotban tüntetik elő az embert, hogy kiki könyörülettel sőt gyakran lázas undorral kénytelen tőle elfordulni. (Nagy tetszés a ministeriek részen. „Ó! Ó! 's Rendre!“ a toryk közt.) Könyörületből hallgatnék az igen tisztos baronet előbbi életéről; de ő maga pöndité azt meg, 's így már most szólanom kell. Ő azon esetre hivatkozik, midőn 400 hamis választási szózzattal lett követ, melly szép tettért a szózzatokat író sherif Newgatebe vala kénytelen ballagni. (Halljuk!) 's kik voltak aláírói? Csupán azok, kik hamisul szavaztak mellette. A baronet kitünő részvétrül vádolja a választásoknál a kath. papságot; kérdem: nem mondhatni e ugyanazt a protestans papságrul is? (Halljuk!) A tisztos baronet igen szomorú rajzát közlé velünk Irlandnak, hol szerinte olly esetek történtek, minők még sehol az egész világban. Ugy van; valóban rendkívüli dolgok történtek Irlandban 's Irland ügyében. 1802ben beszédet tartott valaki, mellyben mondá, hogy azon kegyetlen iszonyúságok, miket e testvér országban (Irlandban) a kormány elkövette, mind azt fölfümulja, mit valaha Nero 's Caligula véghez vittek. Ki volt azon szónok? Bizonyos Francis Burdett nevü baronet. (Nagy tetszés.) Illy hangon még sokáig folytatá beszédét O'Connell, 's több idézetet közle Burdett szabadelmü régi beszédibül; jelesül pedig e szókat, miket egykor a vallási türelmetlenség ellen monda: „Ha meggondolom az Irlandban elkövetett gyalázatosságokat, valóban szégyelem, hogy ember vagyok; ha azonban viszont meggondolom, hogy mind azt angol hatalomgyakorlók pártolák, 's hogy egy angol minister nem álltala az angol parlamentben Irlandra nézve a kintpad 's inquisitio behozatását, javallani; akkor legnagyobb gyalázatnak tartom azt, hogy angol vagyok.“ — Így szólott akkor Irlandról az igen ns baronet, 's most azok tapsolnak hűszegés-hirdető szavainak, kik hajdan azon gyalázatosságok elkövetői valának Irland ellen. (Tetszés a ministeri oldalon, a torykerül „Ó! Ó!“ hangzik.) De térjünk a választási biztosságokra; ugyan ki várhatna azoktól pártatlan ítéletet? (Ó! Ó!) Ide járul már most még e kározosat aláírat, melly igazságtalan bírák kezébe akarja adni a kath. képviselőket. (Ó! az irlandi nép érti e szándékot. Gyalázat e ház választási biztosságinak mostani rendszerére, melly elnyomatnisségfi Irland képviselőit. — Ezután Russell szólalt meg 's az egész ügy a szabadelmükre nézve kedvezőleg dönteték el, mint említők. —

Dec. 11én mind a két házban, a felsőben a lordkancellár, az alsóban Russell J. l. által, következő üzenete közölteték a királynénak: „Ő fölsége megvizsgálván Kent hgnó, fons. édesanyja számára, már törvényszerűleg megajánlott pénzennyiséget, teljes bizalmát helyzi a ház hű buzgalmában, melly szerint az készségeknak fog mutatkozni, olly rendszabályhoz adni megegyezését, millyet Kent hgnó rangja, születése 's közel viszonya a koronához kíván.“ Ez üzenetet mind a két ház más napra tűzé ki tanácskozási tárgyaul. Ezután a kincstári kancellár indítványára, biztossággá alakult a ház, tanácskozási a háztartási költségjegyzékrül folytatandó 's ő föls. kir. háztartására 385 ezer font sterlinget ajánlott meg, az udv. szolgálk fizatására pedig 10 ezer fontot. Ezen kívül még határozaták, miszerint a királyné évenként 12 ezer font sterlingnyi nyugdíjakat oszthasson ki. — A felsőház dec. 12iki ülésében Melbourne l. a főnérintett kir. üzenet következtében készülőndő választföliat iránt jelenté, miszerint szándék Kent hgnó eddigi 22 ezer font sterlingnyi díját 8 ezerrel szaporítani, mit a ház egyhangulag elfogadott, Drougham lordot kivévén, ki semmi határozathoz sem vélte megegyezését adhatni, mielőtt az alsóház e tárgybani végzetét nem tudná. Azon méltóságot, melly közönségesen födiszeülszokott e ház tanácskozásinak szolgálni, ez uttal némileg megzavará a.

volt lördkancellár (Brougham) kissé csipős gúnya, melyel „advárius hangját” csipdező volt miniszter-társának (Melbourne lordnak), ki igen komolyan fogadván a sérelmet, azt nyilvánítja, hogy ő (Melbourne) nem ismer senkit, ki jobban értené a hízélgés mesterségét, mint ns jogtudós barátja, kivel udvari mesterfogásokban teljességgel nem tudna mérközni. Brougham erre keserűn válaszolt, 's a ház eloszlott. Az alsóházban ugyanez nap számos kérelmet nyujtának be, 's több indítványtételt hirdetének. Egyébiránt ez ülésben csupán egy nevezetes tárgy fordult elé, Bortwick t. i. indítványt tón azon levelezés előterjesztésére, mely az angol 's portugál kormány közt bizonyos angol alattvalókkal bánásmód iránt folyt, kik a spanyol trónkövetelő szolgálataiban álltak, 's most részint hájőbörtönökben, részint Lissabonban sanylenek. Indítványát egyhangulag elfogada a ház. Villiers Stuart követ jelenté, miszerint Butler törvény-javaslatára iránt a megpörlött választásokról törvények javításáról legközelebb a választmány előtt azon indítványt teendí, hogy minden alsóházi követ, ki közvetve vagy közvetlenül szaporitá azon pénzmenyiséget, mit vizsgálat alá esendő választások biztosításaul gyűjtenek, zárassék ki a választás-vizsgáló biztosságbul.

A királyné nemrég elhunyt Queensberry marq. helyébe szolgálattévé kamrássá Fingall irlandi grófot nevezé, mire a Dublin-Post ezt jegyzi meg: „E' kinevezésben nemcsak az irlandi szabadelmű párt, hanem egyszersmind a' katolikusok nyilvános kiuntetésinek örvendhetünk.” — Arthur ezredes, eddig Vandiemensland kormányzója, dec. 9én már hajóra szállott, Francis Head helyett Felső-Canada kormányát átveendő. Híre jár, miszerint Wellington hg. fiának, Douro marquisnak nem engedí meg, hogy norwichi megválasztatását az alsó ház előtt védje, mivel gyűlöli azon alacsony vesztegetéseket, mik őt követszékre juttatták. — Howard de Walden lady 's legidősb fia már Portsmouthba érkeztek Lissabonbul, maga Howard mindazáltal akkor követhetendí őket, m'után helyettese, Jerningham G., Lissabonba fog érkezni. — Azon terv, mely rendes gőzhajózást vala létesítendő Aegyptus és Britindia közl, kedvetlen megakasztást szenvedé Campbell ezredes bánásmódja által, ki Alexandriában ügyvivője az angol királynének 's keletindiai társaságnak. Az alkirály ugyanis, igen pártolván e' hasznos vállalatot, Caíroban szenraktárt ajánkozék fölláttatni, mit Campbell elég botorul nem fogadott el. Angol lapok igenigen gáncsolják Campbellnek e' boszantó tettét, 's nyilván roszalják, hogy a' keletindiai társaság annyi ügyvivőt (hetet) tart Aegyptusban, kik ellenkező rendszabályokkal csak gátokat vetnek egymásnak 's a' hasznos ügghaladásnak. — Miniseri lapok szeretnék ugyan elhíttetni olvasóikkal: hogy csakoly számú fegyveres csapat elég erővel bírt a' canadai lázadás elnyomására; de minden kérdésök mellett is nyilván kiviláglik, hogy a' kormányt igen nagy mértékben aggasztja e' tartomány állapotja. A' kormányzó Glasgow kapitányt mintegy 100 fegyveressel st. Johnsbába küldé; e' csapat utközben számos fegyveres csapattal találkozik, 's híre szerint lövéseket váltá vele; közös túsármindazá tal még sem került a' dolog. Laprairie és st. Valentine állapotjárul legkülönbözőbb hírek szárnyalnak; különösen ez utóbbi helyen 500 fegyverest láttak megjelenni, 's egy fegyverrel rakott kisebb hadihajót. Montrealban Papineau 's Nelson-Hotelben folyvást titkos gyűléseket tartnak a' zendülők. A' városi hatóság minden gyülekezést, mit katonai gyakorlat ürügye alatt fegyveresen szoktak tartani, eltilta, de minden süker nélkül. A' forrongás naponkint komolyabb színt ölt, 's a' kormány ujra katonaságot vala kénytelen Quebecbül Montrealba szállíttatni. A' birminghami politikai egyesület nem rég egy ülést tartván, több határozatot fogadott el, mik Russell J. I. ismét nyilatkozatát határozottan roszalják, 's a' radical-reformereket egész országban fölszóltatják, az egyesülettel együttműködésre a' mostani miniseriség megbuktatása iránt. Ezenkül még fölszóltatni határozák a' stroudi választókat, hogy Russell J. lordot kérjék meg parlamenti ülésének elhagyására, mivel már többé nem képviselője nézetik 's véleményüknek; e' fölszóltatásukat pedig másolatokban a' stroudi választókkal közzöltetni, 's minden utczaszögletre fölragasztatni kívánák. — Bizonyos Huggett nevű angol, egy kis fegyveres hajó parancsnoka, mult septemberben Jacksonvilleben, Florida tartományban, horgonyozván, kissé gondolatlanul nyilatkozék rabszolgaságrul nézetéről egy amerikai előtt, ki nyilatkozatát többekkel közlé. Ennek következtében három férfi sept. 2-ján éjjel meglesé a' kapitányt, megfogá, levetkőzteté, 's bórbe ható színnel egészen feketére füsté; azután pedig nyilvános vásáron jó áron rabszolgaul eladá. Huggett hiában szabadkozék, követnie kelle új urát Georgia tartományba, 's csak nagy bajjal tuda utközben tőle megszökni, hajója birtokába azonban még mindedig nem juthatott.

London, dec. 7én: Azon rendkívüli kifejlés, mire a' bel-földi kereskedési gőzhajózás jutott Angliában, bizonyonnyal nem teendí fölsöleggé, pillanatnyi tekintetelvetnünk azon fontosságra, mely a' Rajna-parti német tartományok közvelen összeköttetésébül Angliával Köln felé, a' britt kereskedésre háramlik. Az egyenes összeköttetésnek déli Németországgal épen olly üdvös gyümölcsök leendnek következményi az éjszakai tengermelletti 's azon tul fekvő tartományokra nézve, minőkkel Schelde folyam ismét megnyitása Antwerp kereskedésit elárasztá. Mindenek előtt néhány szót gőzhajózásunk mostani általános helyzetéről. Azt alkalmasint Olvasóink nagyobb része tudni fogja, hogy az első gőzöst 1814ben építék Angliában, ugyanazon évben, mellytül az europai békét számíttjuk jelen századunkban. 'S ezt valóban nevezetes körülménynek mondhatni. Azon pillanatban, midőn egymástól sokáig idegenkedett

németek ismét barátilag szoríták kezeiket, találtaték föl egyszer mind azon hatalmas eszköz, mely gyorsabban hozhatja őket egymáshoz, 's ez által több háboru-okot eltávolíthat. 1830ig a' gőzösek száma 34-re növekvék, mellyek azonban csak utasokat szállítának, mert arról még senki sem álmodott, hogy áruszállításra is használhatni azokat. Csak 1820ban kezdék meg ez üdvös ujtást a' hon határiban, azokon kül pedig csak két év mulva kezdénes gőzösekön árukat szállítani; 's ez időszak óta emelkedék olly sajátságos magosságra az angol gőzhajózás. Azon 34 összesen 3018 tonmatehernyi gőzös száma 1820tól 1830ig, tehát tíz év alatt 293-re növekvék 30ezer tonmateherrel; mult 1836ik év végén pedig már 600 kereskedő gőzöst számlált Anglia 67,055 tonmateherrel. Mennyire emelék e' gőzösek Anglia kereskedését, kivi áglík azon valóban bámulatos körülménybül, hog y 1820ban csak 505; 1822ben már 101,744 's 1836ban 5. 429.226 tonmatehernyi árukat szállítának összesleg az ismét világ minden részeibe. Ennyit saját gőzhajózásunkról, mely épen most nyitá magának utat tul az atlanti, indiai 's csöndes tengereken. Minden kétségentuli igazság, hogy vasú, habár Köln kapuitól egész Antverpig, vagy a' hollandi révekig terjedne is, tekintvén a' gyors összeköttetést Angliával 's a' szállítás olcsóságát, soha nem lehet olly jóltevő hatású déli Németország kereskedésire nézve, minőt szakadatlan gőzhajózási összeköttetés eszközölhet. Az egész London 's Köln közti utat közönséges időben négy nap alatt meg lehetne járni, holott egyébkint csupán az átrakodás az ille ő középállomásokon ugyanannyi időt kíván. 'S minden illy átrakodás mennyi mindenféle költséggel páros!

FRANCZIAORSZÁG.

A' Moniteur dec. 13rul ezt írja: Tegnap összeesküvések felfödözésirül kezdvéa hír szárnyalni Párisban, kötelességinek tartta a' kormány késedelem nélkül tudatni a' néppel a' szoros igazságot. F. h. 10én Boulogne-sur-Merben a' helyhatóság egyhamis utlevelü férfit fogott el, kinek tárczájában igen terhelő oklevelekre akadt, mik őt párosultan a' kormánytól eleve kapott nyilvánítással, azon férfluvá bélyegzék, ki bizonyos összeesküvés teljesítőjéül vala kiválasztva. A' fogoly egyike azon april-vádloottaknak, kik legszilárdabul viselék magukat a' vallatásoknál. — A' Messenger következő felvilágosító adatokat közöl e' tárgyrul: Az elfogott neve Hubert, ki, midőn Angliából visszatértekor, hová nem rég utazott vala, f. h. Sikán Boulogneban partra szálla, vigyázatlanságbul eléjté tárczáját. Az eső patak gyanánt szakadt. A' csempörök egyike, ki a' tárczát sárba esni látta, többször kiálta Hubert után; de ez a' szakadó zápor 's egyéb zaj miatt nem hallhatván semmit, gyors léptekkel szállására sieté. Mint látszik, Hubert igen mesterseges szerkezetü pokolerómú mintáját rajzoltatá le magának Angliában; azt azonban még nem tudják: Angliában készült e' az elvagy még csak Franciaországban vala készitendő. Hubert utlevelül jöve Stiegler álnév alatt. Tárczájában számos nevezetes irományra találtak, 's közhiedelem, hogy ez ügyben számos elfogatás fog történni, mert a' merénynek igen sok részesít árujják el a' lett csalhatlan oklevelek. Hubert ezenkül már kétszer volt Angliában, 's mindig csupán ügyes eröművészekkel értekezés végett. Egy törvényeséki tisztviselőt is részesnek mondnak a' szándékolt merényben. Egyébiránt a' fogoly 46 esztendő 's mesterségire nézve timárleány. A' Charle 's Gazette des Tribunaux dec. 14ikén a' mondotakat így igazítják 's toldják egyes körülményekkel: Hubert Lajos nem april-vádloott, hanem egyike a' neuillyi merény miatt elítéltetteknek; itélete őt évi fogságra 's tíz évig rendőrségi őrszem alatt lételre kárhóztatá őt; a' f. évi maj. Siki közbocsárat azonban minden büntetéstül föllenté. Dec. 14ikén estig Hubert felfödözött merénye következtében már ezek voltak elfogva: Arouard, orvos-tanár, kinek lakásáról egy, kétesövű puskát, vadászfegyvereket 's vastag paprkötegeket kobzott el a' rendőrség; Giraud, savoyai születésű kereskedő legény; Cloupeil, saruvarró, angol alattaló; Stub, eröművész; 's Grouwelle kisasszony, ki Fieschi, Pepin 's Morey sirjait virágokkal koszoruzá. Holmija közt egy levelére akadtak Hubertnek, mellyben Boulognebul pénzt kér tőle Párisba utazhatásra. E' fiatal hölgy már többször határozottan republicai szellemben nyilatkozék, 's ezuttal talán leginkább csak azért került börtönbe, mivel fölvilágításokhoz vélt általa juthatni a' rendőrség. A' Gazette des Tribunaux utóbbi (dec. 15iki) rendkívüli alkalommal érkezett száma szerint Lebroux Gyula, helyettes bíró a' ver-vinsi itélőszéknél, e' napon, Hubert merényében részesülés miatt szinte börtönbe került; Hubert maga pedig még 14ikén éjjelkor érkezék Párisba, 's legott a' Conciergeriebe viteték fogságra, hol kalapbélésiben megtalálák a' pokolerómú rajzát 's az egésznek létesítési tervét, több más igen fontos irománnyal. Ez eröművet nem rég két birminghami eröművész hadasközül ajánlá Gerard tábornoknak, ki azian d. Carlost kínálta meg vele. Most mind a' két eröművész börtönben ül. Az erömű a' Bourbon palota előtt vala fölláttandó, hol, mint tudjuk, a' követkamra tartja üléseit. Jól értesültek szerint a' kormány már régóta kémszemmel követi Hubert lépteit, 's olly körülmények tudomásával bír, mellyek egészen fölvilágosítják e' tárgyat. Az eddig elfogottak számát legközelebb Godard roueni birtokos szaporitá, kinél szinte fontos irományokat leltek. Az eddigi kihallgatásokbul annyi már kiszült, hogy Arouard orvos irományi közt semmi lázító szellemükre nem találtak 's hogy a' tőle elkobzott vadászfegyver nem övé, hanem testvéreé.

Az 1838iki kamraüléseket dec. 18kán következő trónbeszédvel nyitá meg Lajos Fülöp: „Pair 's követ urak! Franciaország szabad és

szabad és csodás; jólle gyorsan növekszik; intézvényi erősbül-
nek és szilárdságában folyton öröndetesb bizalmat helyez. A' tör-
vények helyre állított hatalma megengedé követnem szivem unszoló-
sát. Egy nagy tett, (a' közböcsánát) mellynek emléke mindig becses le-
end előttem, tanuságul szolgált kormányom eréjéről. Csöndet eszközle
az minden elmében, ros szvenvedélyek hatását gyöngíté, 's a' rendet-
lenség terveit naponkint mindinkább elszigetelé. Akarám, hogy a'
választó biztosságok összegyűljenek. Az országban helyzett bizal-
mam nem csalta meg várakozásimat. Megtalálandom Önöknél azon
há segélyt, mit hét év óta tapasztalék a' kamráktul Franciaor-
szág számára rend 's béke jótéteményit biztosításul. Viszonyimhoz
valameonyi idegen uralkodóval csak szerencsét kívánhatok magam-
nak, 's az általános békét soha nem hívem biztosítottabbnak. A'
felszigetet mindazáltal még polgarháboru sanyarja. A' kormányzó
királyné bátran és szilárdul tartja fön fens. leányának, II Izabella
királynénak jogait. A' négyes szövetség czikkeit folyvást híven tel-
jesitem, 's jó kimenetét reménylem azon ügynek, melly mindnyá-
junkban rokonszenvre talált. Legidősb fiam házassága véghez ment.
E' történet emlékihez, melly annyi szerencsének forrása családom-
ra nézve, mindenkor azon hajlandósági bizonyítványok emléke fog
csatlakozni, mikkel Franciaország, a' kamrák, e' főváras lakosi, azon
fiatal hgnót megtisztelék, ki gyermekim körébe lépett. Második le-
ányom, Maria hgnó, azóta házasságra lépett, melly jó baráti vi-
szonyokat még nagyobbítandja több szomszéd birodalommal. Afri-
kában teljesül várakozásunk; Constantine falain francia zászló la-
bog. Ha a' győzelem némellykor többet tett is Franciaország ha-
talmaért; de dicsőségét 's fegyverei böcsületét soha magasbra nem
emelé. Fiam, Nemours hg, részesült a' hozzá illő veszélyben. If-
jabb testvére összejöni kívánt vele, minden nyomorban 's veszély-
ben híven osztozandó. Az ő véük Franciaországé, valamint min-
den egyéb fié. Midőn halát adok az égneek azon ótalmaért, mely-
lyel fegyverinket megáldá, olly számos hősnek halálát kell gyászol-
nom Önökkel, kik böcsület-mezőn hunytak el. A' haza bánatával
's háláérttel körzi sirhalmikat 's mindenhez előre megadá egye-
zését, mit rendelék a' nyilvános fájdalom kielégítésére, 's lero-
vására Franciaország tartozásának vitéz védi iránt. Törvényjavaslat
fog Önök elé terjesztetni, elhunyt Damrémont vitéz tábornok öze-
gyének 's gyermekinek Franciaország halája bebizonyításul. Azon
agg harczost, ki most helyét pótolja, 's ki, saját vallomása szerint
hosszas katonai pályáján semmi olyast nem tapasztalt, mit ezuttal
ifju harczosink elkövetni nem mertek volna, legmagasb polczra e-
melém a' hadseregnél. Valamint nyugaton, ugy keleten is békét
akarék az afrikai tartományban; de a' constantinei bey makacsága
szükségessé tévé még egyszer megmutatnunk afrikai birtokink ben-
szülötlinek, miszerint minden ellenállásról védkép le kell monda-
niok. Nyugaton szerződés létesült (Abd-el-Kaderrel), mellynek
czikkei híven teljesítettén, már is kedvező következményeket szül-
tek. Afrikai helyzetünkről tökéletes áttekintés fog Önök elé terjesz-
tetni, 's én segédeszközöket fogok Önöktől kérni gyarmatink szá-
mára. Hajóhadink mindenütt azon ótalomban részesítik kereskedé-
sünköt, mit az jogszerűleg várhat tőlük. Követek indulának kikö-
tőinkből azon nehézségek elhárítása miatt, mik olly rég ellenzik Hay-
linak Franciaország iránti kötelességei teljesítését. Egyszersmind
néhány hadihajó Mexico felé vitorlázott, azon francziáknak, kik
e' tartomány beljében kereskedést üznek, bátorságot 's igazságot
biztosítandó. A' boliviaiakkal kereskedési szerződést köték, 's re-
ménylem, miszerint rövid idő múlva minden délamerikai tartomány-
nyal olly egyességre fogunk léphetni, mellynek öröndetes hatá-
sít érzendi az egész francia kereskedés. Pénzügyi helyzetünk
mindig nyugtató, 's az utolsó ülés óta még növekedett is az
országos jövedelem. A' charta 69 cikkében kitűzött néhány tör-
vényjavaslat ismét Önök elé fog terjesztetni. Rég óta büntető inté-
zetünk rendszerére volt intézve kormányom egész figyelme; kija-
vitása iránt törvényjavaslatot foguak Önök megbírálni. Egy más
törvényjavaslat kereskedő társaságink törvényhozását javítandja.
Nyilvános munkákra már nevezetes mennyiségek ajánlvák. Csak
nagy közösülési vonalunk kiterjesztése vár még Önökre, hogy
földművelésünk 's iparunk gyümölesözését könnyíthessük. E' ki-
terjedt tárgyban több terv 's vállalat ajánlat fog Önökkel közöl-
tetni. Soha még kedvezőbb körülmények közt nem valék a' kamrák-
ban. Engedjék Önök, uraim, egyesség 's bölcsesség által megtartanunk
azt, mit bátorságunk 's hazafiságunk szerze. Ügyekezünk eltörteni min-
den egyenlenségnök kínzó emléket, 's ne maradjon fön egyéb nyoma az
zgatásoknak, miktől annyit szenvedtünk, mint annak mélyen érzett szük-
sége, hogy visszatérjünk mindenkor kerülnök. Maradjunk meg, uraim a-
zon rendszeres békés utakon, miknek egyedülköszönhetjük jólétünk gyar-
apultát. Ez legfőbb kívánsága szivemnek; életem intézvényink,
nyugalomunk és szabadságink föntartására szánván, e' nagy czél
teljesítésére Önök együttműködését kérem ki magamnak. — E' be-
széd után a' kir. család 's köztük Nemours hg bekötött karral, eltá-
vozték, 's a' jogminister szokás szerint megnyitlagnak jelenté az
1838iki kamrákat.

Egy fiatal nőtény oroszán, mellyet Afrikából hozott ma-
gával Nemours hg, Rouen 's Paris közt elszabadulván köteléről,
vizbe ugrott, 's Quillebeufnál parta uszót, hol épen ott mulató
vadászok nem kis bánatással bukkntak reá, a' vadász-ebekkel
játsszóra, 's könnyűszerrel sérelem nélkül újra befogák. — A' Temps
fölszólítja a' kamrai követeket teljes számban megjelenésre az el-
ső ülésekben, mivel az alelnök kinevezetése igen fontos követ-

kezményá 's elhatározlag mutatandja meg, merre kézzel hajlani
a' tulnyomó többség? — Algieri hírek szerint Valée tábornagy e-
gészségi állapotja folyvást igen nyugtalanító. — Az előző constan-
tinei beyt minden elhagyá; az arabok csoportonkint tódulnak hódol-
ni a' francziáknak, 's hű frigyeseknek lászanak mutatkozni. — Ho-
race Vernet, végezvén rajzolatit előmunkolatit, Constantinebül visz-
szaérkezék Parisha. — Az ismért capuai hg még ismértébb szép
nejével (Smith Penelopeval) Maltából Angliába utazott. — Toule-
seben a' kétszer megválasztott Clausel marsal helyébe Laffitte urat
szándék követül megválasztani. — Gallois admiral hajóserge pa-
rancsot kapott folyvást őrszemmel tartására a' török hajócsapatnak,
melly erősbülve nem sokára ismét elhagyni készül a' dardanellákat.
E' hírt a' Temps közli 's így önmagá czófolja meg, mert előbbi
számaiban az említett hajósergnek Toulonba visszatértét rebesge-
té. — Az egész francia sajtó huzamosb ideig csupán azon hábo-
ruról elmélkedék, mellyet a' rendőrség az annyira ismért Vidocq el-
len való indítandó, sőt sokan szinte elfogottak hírlék őt; most a-
zomb maga Vidocq írja, miszerint „nincs szerencsége börtönben ül-
ni,“ hanem csupán törvény elé idézteték a' rendőrségtől közügyekbe
avatkozás 's uzsoráskodás ürügye alatt; de voltaképen csak azért,
hogy bizonyos biztossági rendőrséget illető irományokat, mik több-
nyire az ő tollából vagy indítványára folytak, kézre keríthessenek. „E-
zen irományok közt, mond Vidocq, számos olyan is találkozik, melly
nem legragyogóbb világot áraszt némelly magas polczon ülőre, s a-
zért kobzák azokat el tőlem, mindenféle áfűrügy alatt, minőkben olly
gazdag a' rendőrség. Háborut akarnak velem azon magasszemélyek; jól
van, elfogadom a' harczkeztűt. — A' fővárosban jelenleg minden nyel-
vet majd csupán Nemours hg vitézsége 's viszontagsági tartnak mozgás-
ban; az első köteleket már levevék a' király 's koronaörökös jelen-
létiben a' hg karjáról, 's minden jel oda látszik mutatni, hogy a'
gyógyulás nem sokára tökéletesen végre jutand. — Politikai körök-
ben a' trónbeszéd tartalmáról jószolgatnak, 's vélik, hogy a' Marti-
nez de la Rosa által mozgásba hozott közbejárulási vagy együttmün-
kálati spanyol kérdésrül nem lesz ugyan említés benne, mivel annak
Lajos Fülöp mindenkor személyes ellensége volt; a' kamrai viták
folyamában mindazáltal mindenesetre szőnyegre kerülend. — A'
diplomatai világban rendkívüli figyelmet kezd gerjeszteni azon kü-
lönös körülmény, kogy csupán Lajos Fülöp ellen intézvény a' gyil-
kolási merények, a' koronaörököt pedig nem bántja senki. Ugy
látszik, mintha a' királyság ellenségei Fülöp életében akarnának min-
den rosszat keresni. — Koreff 's Wolowszky orvosok, magukat
minden haszonvágyi vádtól fölmenteni akarólag, a' nekik ítelt 24-
ezer frankot szűkölködő zsidó hitsorsosik közt kioszták. — Bros-
sard tábornok dec. 6-án nőtül 's gyermekestül Perpignanba érke-
vén, azonnal a' föllegrárba csukaték, hol csupán nejével szabad szől-
nia. Az ellene folyandó törvénykezés idejét még nem tudhatni. —

N É M E T O R S Z A G.

Haagai dec. 8-ki tudósítás szerint, az oraniai hg 3dik fija
Henrik hg, a' jövő év aprilis vagy majusáig nem fog visszatérni Ja-
vából, hanem onnan Calcuttába menend. — A' hollandi gen. sta-
tusok 2ik kamrája szakaszi, mint valószínűleg állítják, nem eléggül-
tek meg azon válaszával a' kormányynak, mellyben az a' gen. statu-
sok költségvetés iránti aggodalmukat megnyugtatói szándékozték;
sőt új nehézségeiket nyilvánították, mire a' felelet a' kormány nál nem
igen késhetik.

Hannovera dec. 14. Azon katonák, kik dec. 13-ika éjjelen
Hannoverabul Göttingába küldettek, czélszerűen fognak használtat-
ni az ottani nyugtalanság-gátlásra. Ugyanakkor kabinet parancs is
küldetett az említett városba, melly szerint, azon hét oktató, kik
a' statusalaptörvényet eltörlesztő kir. rendeletek ünnapélyesen ellen-
mondtak, hivatalaiktul elmozdittatnak, hárman pedig közülök.
Dahlmann, Grimm Jakab, és Gervinus az országból kiharancsoltat-
tatnak. — A' nyugtalanság további terjedése ellen intézetek tétel-
tek, miknek sikerülését annyival inkább reménylhetni, mivel a' köz-
kedvességű Dahlmann, az ifjuságtul bucsuzó hirdetésében csend-
et 's béketerést köt annak szivére. Midőn a' három kitűnő oktató
ellen közre bocsátatték a' legfelsőbb rendelet, a' következő okta-
tók is lemondtak hivataljokról: Hugo, 's ennek veje Müller, Gauss,
Herbert, Leutsch, Schneidewin, Th I, Ribbentrop, Ritter, és
Kraut. Azon hat oktató neve, kik ellennyilatkozványukban az emli-
tett hét oktató példáját követék, ezek: Müller, Ritter, Schneide-
win, Leutsch, Kraut, és Thöl. — Göttingai levél szerint az os-
nabrückeri lázadás fontosb levén a' Göttingainál szigorubb eszközt
tett a' kormány részirül is szükségessé elnyomathatására.

B E L G I U M.

A' külügy-minister dec. 14-én nyilvánította a' gen. statusok kam-
ráinak azon, Belgiumot illető politikai eseményeket, mellyek az
utóbbi közlemény óta történtek. Feszült figyelemmel várák a' nyilat-
kozást, annyival inkább, mivel, mint mondják, az előbbi ország-
gyűlés aként tudósították, hogy az angol kormány csupán akkor leszen
hajlandó a' belga ügy iránt alkudozásba bocsátkozásra, ha a' hollandi
kormány az egyezési 24-ik cikkely első részit, melly Belgium ki-
terjedését 's függetlenségét határozza meg, előre elfogadandja. Mond-
ták, a' külügy minister közlésibül kiviláglik, mily kevés remény le-
het a' kérdés rövid idő alatti eldöntetésehez, 's mennyire niacs ki-
nézés a' félben szakadt alkudozások viszonti folytatásához, mitől
mind Anglia mind Franciaország idegen. 's épen ez okozá a' ta-
gok nyugtalanságát a' közlemény után, 's hogy miután a' minister
beszédét elvégzé, többen fejezték ki a' hollandi ügy iránti aggodal-

mukat. — Frankfurti levelek ezt írják Brüsseltől dec. 13-án: Luxemburgi tudósítás szerint, czélba vétetett a nagyhg nevében Grünwald elfoglalása, s a belga kormány tudatol adatott, hogy a várórság minden akadálynak, mi Belgium részről az említett terv ellen tétetni fog, ellenszegülend. A belga belminister, a képviselők dec. 12-ki ülésében megkérdeztetvén e fontos hírről, a minister annak bizonyosságát állítja, mint t. i. a miről hivatalosan tudósítaték, hozzá tevéen egyszersmind, hogy ő azon szándéknak sietett ünnepélyesen ellenmondani a német szövetség előtt, s nem kételkedik annak sikerülésén, köteleztetve levén az egyezés szerint a hollandi kormány Luxemburgra nézve a status in quot (az eddigi állapotot) fenntartani. Dumortier és Hoffschmid urak megjegyzék, hogy nem elég diplomatiailk alkudozásokhoz folyamodni, hanem szükség erőszakot erőszakkal verni vissza. A pénzügyminister csendesíteni törekvék a felindult urakat, egyszersmind úgy nyilatkozván, hogy ha az ünnepélyes ellenmondás kívánt siker nélkül maradand, a kormány az ország érdekének s méltóságának megfelelőleg tudandja teljesíteni köteleességét. Oest. Beob. — Frankfurti dec. 16-ki levelek szerint Münsterben dec. 12-ke éjjelén némi kicsapongó kiáltozásra nagy számú nép gyülekezvén össze, miután ez más módon nem akart eloszlatni, katonai erő-avatkozás kívántatott. Mivel azonban az összesereglett nép a fegyverviselők több izbeli békes felszólításra sem hallgatott, sőt haza-takarodás helyett kódarabokhoz nyulni merészlett, egy lovas csoportnak parancs adatott, hogy tisztítsa meg az utcákat a néptömegetől, mikor aztán természetesen nem akarva is történt némi vagdalkozás, elgázolás s vérfolyás. Már 10 órakor teljesen helyre állítván a csend, a katonák visszamehettek szállásaikra. Más nap csend volt mindenütt s a rend nem zavartaték meg. Oest. Beob. — A dec. 15-ki hannoverai lap szerint Altan gr. hadi és külügyminister, lemondván ministeri hivataárul, helyette Schele kabinet minister foglalkozik a hadi és kültárgyakkal is. Egyébiránt a hannoverai körülmények békes végződésök iránt, a nép nyugalmas természetén kívül reményt nyújt annak is megfontolása, hogy azon hét göttingai oktató közzül, kik a kir. rendelet ellen nyilatkoztak, hat nem hannoverai születésű. Fontosb azon ellennyilatkozatnál, az ostfrieslandi RRdeknek igen régi jogban gyökerező ellenmondásuk, kik ősi alkotmányukat az 1819 és 1833-ki RRdek által is veszélyeztetni hiszik. Reménylhetni azonban, hogy a kormány a régi jog-fenntartás, és újítás közt szerencsésen eltalálhatja majd a középutat, mi nélkül, erkölcsi erejének ártva a régi és új, a jog és jogtalanság közt ingadozna. — Göttingai dec. 16-ki levél szerint ott dec. 15-ken az összesereglett tanulók kiáltozásra katonai erőnek kelle összpontosítani, melly a zajongásnak szerencsésen véget is vete. — Dec. 13-án ujjában hat oktató követte a hét oktató ellennyilatkozati ismérétes példáját. — A rend teljesen helyre állott, csak hogy a tanulók nem akarnak többé leztkékre járni.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Athene nov. 27-ken. A zabolatlan sajtó, mit előre látni lehet, majd megzavará a csendet, s az országot, mellynek olly igen nagy szüksége van békes fejlődésre, az éretlen kifakadás által veszélyezteté. A „Remény“ című lap határtalan moskolásokra fakadt utolsó számában a német tisztviselők s haditisztek ellen, azokat czimereikkel díszíteltrablóknak stb. ef. nevezvén. A lap megjelenése estjén (nov. 12-ken) megboszuatott a gondolatlan szerkesztő Levidis ur. Este 6 órakor ugyanis a Bella Grecia kávéházba mene, hol tíz német, többnyire görög szolgálatbeli bajor haditiszt mulateott. Óra-negyed mulva a kávéházba lép Katzi Mauromichalis ezredes, kit rövid idő mulva kézen fogva vezet Feder őrnagy Levidis szerkesztőhöz cselekvényi tanúul. Az őrnagy tüstint kemény szavakkal támadja meg a szerkesztőt, miket néhány pof is kísért. Az elhalványult Levidis hallgat; s baráti, kik jelen voltak, nem nyilatkoznak mellette. Rövid idő alatt megjelen egy csapat rendőrség, és századosa kérdésre: ki okozá a rendelleniséget? előáll Feder állítván, hogy ő okozá, miután a többi német haditiszt eltávozik a kávéházból, Levidis is haza ment számos kísérőivel. A tett híre villámgyorsan terjedt el az egész városban, s feszülten várák a következtetést. Másnap rendkívüli lapot (Extrablatt) tón közre a megboszuult s visszaboszulni törekvő szerkesztő, mellyben határtalan piszkokat követelt el a bajorokon borzasztó kifejezésekben, a görög nemzetre hivatkozva. Nov. 14-ke estjén Burkhard alezredest bizonyos vendéglőházból haza mentekor négy isméréten megtámadta, s goromba méltatlansággal illeté. Az alezredest lármájára eltávoztak a támadók, kiket mindeddig híjában nyomoztak. Burkhard ur, ki még azon éjjel udvarláson volt a királynál, tüstint lemondott a görög szolgálatról, s már mint bajor őrnagy tartózkodik a görög udvarnál. 15-ken reggel a belministerség határozatánál fogva Levidis szerkesztőt befogták; mit a nép csendesen nézett. Miután két óraig volt a törvényszék előtt, haza kísértetett, kéziratit a status-ügyvédnek tartozék áltadni, s a polgári fogházba vitették. A csend azonban nem zavartatott meg, mire különösen sokat tett a király okos magaviselete, ki azon félelmes napokban, csupán egy segédül kísértetve lovagolgata estenkint az athenei utcákon, arcának, szemének szelid, kellemteljes, de egyszersmind királyilag nagymű kifejezése által engesztelvén s tartóztatván a lázadt indulatokat. Szerencse az is, hogy a férfi, ki Levidis urat, ha nem igaztalanul is, de gorombán, boszulta meg, t. i. Feder őrnagy, fáradhatlan mun-

ká-sága által megnyerte a görögök kedvét, s különösen Mainaban olly bizodalmat gerjeszte az ottani hegyiség köszívű lakosiban, hogy a mainoták hozzá mint atyjokhoz ragaszkodnak. — Ezen nagy fontosságú kérdést; maradjanak e továbbra is Görögországban az idegen katonák, vagy nem? előterjesztvén a király a statustanácsnak, ez utóbbi úgy nyilatkozik, hogy az idegen katonák Görögországban teljesen szükségesek, míg a nemzeti rendes katonaság hadi módra tökéletesen be nem gyakoroltatik, elismervén egyszersmind, hogy a nemzet egyedül az idegen sergeknek köszönheti a törvények tekintete fenntartását. Végre a sajtó kicsapongását, nemzetelleninek, lázasztónak, s a köz csendet veszélyeztetőnek nyilvánítá a statustanács. — Levidis nov. 28-kan kiboocsátaték, magát szabadságban védendő.

Athenei nov. 26-ki levél szerint, a sajtószabadság módosítás iránti törvényjavaslatot a ministeri tanács a statustanács elibe terjesztvén, ez utóbbi azon javaslat első részit már elfogadta.

E L E G H I R:

Rheinbessenből írják dec. 4-ken: Uj gőzhengermalmunk olly jól díszlik, hogy a birtokos és közönség jobbat nem is kívánhat. Az itteni kenyérsütők egy része is végre megkedvelé azt a lisztjéből próbál kenyeret sütni. A kenyér varakozást halad; versenyyve veszik, s kapton kapva eszik azt. Nem igaz ám az, mit rá kentek, hogy hengermalom az ujjabnából sikerlenebb lisztet készít, mint az óból; mert a próba ellenkezőt igazol. E malom most már egészen kifejti hatását. Egy gőzhengermalommal eddigelé az amerikai malmok, mellyeket tájunkon is számost építettnek, ki nem állhatják a versenyt.

Weimarban a szép tanácsházat borzasztó tűz pusztítá el novi 30-án. A torony összeomlott; a repülő paladarabok több embert megsértettek. Későn érkezhettek a főcsendők, s a csatornában hiányzik a víz. Azonban a tüzoltók bátorsága és szorgalma, kik között a nagyhg is megkülönbözteté magukat, nem engedé a szomszéd épületekre elharapozni a dühöngő lángokat; de a tanácsház falig leégett, mi jelenleg a szük pénz miatt érzékeny kár. A városi tanács levéltára megmenekvé az erős boltzatok alatt. — Jövő év jan. kezdetivel Kragujevacban Szerviában minden vasárnap meg fog jelenni szerb nyelven egy politikai-tudományos lap. Milosch hg rendelete szerint, az élő, különösen német, francia, angol nyelvek tanulása egy részit teendik ezután az ifjuság neveltetésinek.

Smyrnából nov. 18-án ezt írják: Alexandriai nov. 8-ki tudósítás szerint az alkirály (Ali) visszatért felső Egyiptusból. Az abyssinai lázadás terjed mindinkább, s komolyra fordul. Mehmed Ali közönséges fegyverre kelést parancsolt Syriában s Egyiptusban. Visszatérte után tüstint kifizetteté az elégtelen hajóskatonák elmaradt zsoldját, s olesó áron is parancsolta eladatni a pamutot, csak pénzre tehessen szert; mi nagy pénzülsékre mutat. Cochelet francia consul már volt udvarláson nála, s ünnepélyesen hivatkozott a francia alattvalók szerződés szerinti jogaira, mellyeket Mehmed Ali nem von illó tekintetbe. Egyébiránt az alkirály a jelen komoly, s veszélyteljes körülmények közt nagy állhatatosságot tüntet ki s a legjobb egészségű. —

Schweizből írják, hogy a vierwaldstadti tón rövid idő óta gőzös lebeg, melly az utast Luzernből az ország legnevezeteseb részeiben néhány óra alatt elhordozza. Ezen intézet közkedvességet talált. Mivel azonban a flueleni hajósok (Uri kantonban) magukra nézve károsnak tekintik a luzerniek vállalatát, nem engedik meg az említett gőzösnak az Uri kantonbani kikötést, hanem minden utas annyit fizet, mennyit a flueleni hajósok tartoznak fizetni. E föltételre nem állhatván a luzerniek, midőn közelebb ki akart kötni Fluelennél a luzerni gőzös, úgy viselék magukat a flueleniek mint szokták a szigetek vad lakosai az europai hajó-közlegéskor. T. i. férfi, asszony, gyermek nagy számmal gyülekezének a partra, bottal, kövelelátva, s előre tudatva az utasokkal, misors varakozik rájuk, ha lábukat az urii földre tenni merészlendék. Nevezetes, hogy a luzerniek mindjárt az említett vállalat kezdetekor szép mennyiségű pénzt ajánlottak kárpótlásul az uriaknak; de ez ajánlatot az utóbbiak nem fogadták el. — Bonaparte Lajosról írják, hogy Arenenbergben fog maradni, s a hajdan Jeromos számára vett Gottlieben kastélyt Konstanz mellett ujra rendeztetik.

GABONAÁR. Vidéki városink piaczin: pozs. mérője váltó gar.

	buzs	készter.	rozs	árpa	zab	kukur.	köles
dec. 14-én Ungvár	94-90	86-83	63-62	52-49	35-30	82-78	—
„ 15-én Arad	60	30	28	20	20	18	—
„ 18-án N. Beesk.	40	25	22	16	15	22	20
„ 21-én Mosony	88-60	44-40	42-36	40-30	26-22	60-56	—
„ 22-én Uj-Becse	50-40	30-25	—	20-17	15	20-15	25
„ 23-án Szeged	40-35	30-28	—	20-18	22-20	20	25
„ 29-én Pest	60-53	46	34-33	26-21	20-17	33-29	—

PÉNZKELET: Bécs, dec. 25-án 5 pCtes stat. köt. 105 11/32; 4 pCtes 100 5/8; 3 pCtes 78 13/16; 2 1/2; pCtes bécsi bankköt. 66 3/4.

DUNAVIZÁLLÁS dec. 25-án. 4' 8" 0" 24-én: 7' 4" 9" 25-én: 9' 7" 8" 26-án: 10' 4" 0" 27-én: 10' 3' 0" 28-án: 11' 6" 9" 29-én: 12' 10" 3" 30-án: 12' 11" 9"

LOTTO Buda dec. 28-kan 57. 33. 32. 46. 12.
Bécsi dec. 26-án: 79. 69. 72. 55. 76.

Szerkeszti Helmezy. — Nyomatatta Beimel.

(Vége az 1837-iki folyamotnak).